

Světelné znečištění - co to znamená?

Ve dnech 13. až 15. června 2017 proběhla v Ostravě VI. ministerská konference Světové zdravotnické organizace (WHO) s podtitulem „Životní prostředí a zdraví“. Na závěr konference byla zástupci 53 zemí podepsána tzv. Ostravská deklarace, ze které vyplývají některé závazky v oblasti zdraví a životního prostředí. V České republice aktivity vedoucí k plnění uvedených cílů koordinuje Ministerstvo zdravotnictví a Ministerstvo životního prostředí. Jednou z oblastí je problematika světelného znečištění.

Světelné znečištění je stále významnějším civilizačním problémem obtěžujícím zejména vyspělé země nepříznivými vlivy umělého osvětlení na lidské zdraví, životní prostředí, ekonomiku či problematiku bezpečnosti. Světelné znečištění lze chápat jako člověkem způsobené osvětlování spojené mnohdy s nežádoucími vedlejšími účinky, včetně zdravotních komplikací spojených např. s poruchami spánku či dalšími neuropsychickými problémy (pronikání světla do příbytků zejména v rozsáhlejších městských aglomeracích ze svítidel veřejného osvětlení komunikací, chodníků, parkovišť nebo významných budov, z intenzivního nasvícení reklamních ploch.

Zdroj: idnes.cz

Specifickým případem je tzv. světelný smog, což představuje rušivé osvětlení [nočního nebe](#) způsobené rozptylem světla v ovzduší (může být přirozeného původu i pocházející z lidské činnosti). Tento fenomén „moderní doby“ má vliv jak na živé organismy, tak na některé aktivity člověka - prosvětlená noční obloha např. významně omezuje [astronomická](#) pozorování. Mezi oblasti s nejpříznivějšími podmínkami pro pozorování noční oblohy v ČR patří oblast Beskyd.

Krajská hygienická stanice Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě

Na Bělidle 7, 702 00 Ostrava

Tel: 595 138 111, Fax: 595 138 109

podatelna@khsova.cz, www.khsova.cz, ID datové schránky: w8pai4f

Zdroj: astro-foto.astronomie.cz

Světelné znečištění je v posledních letech předmětem podnětů z řad občanů, které jsou však obtížně řešitelné, neboť světelné znečištění není v současné době v ČR legislativně ošetřené. Právní úprava je nedostatečná, možnosti pro zlepšení situace v oblasti světelného znečištění jsou velmi omezené. Obtěžování světlem by mělo být minimalizováno už při plánování staveb. Stavební povolení by mělo obsahovat případné řešení rušení světlem, které lze omezit kvalifikovaným návrhem osvětlovacích soustav tak, aby světlo co nejméně unikalo do okolního prostoru.

KHS MSK v posledních deseti letech obdržela podněty (v průměru 1 případ ročně), které vesměs souvisely s obtěžováním obyvatel světelnou reklamou (vysoká svítivost, blikající světlo). Světelné reklamy podléhají povolení stavebního úřadu, v jehož kompetenci je vyžádat si údaje o provozních parametrech. V jednom případě se podnět týkal upozornění občana na nevhodné osvětlení průmyslového areálu, které bylo problematické z hlediska bezpečnosti silničního provozu (oslňování řidičů). Několik podnětů reflektovalo neutěšené sousedské vztahy, kdy docházelo k oslňování silným zdrojem světla ze strany jednoho z účastníků sporu.

Je tedy možno využít podání formou občanskoprávních námitek u příslušného stavebního úřadu, který může povolovat pouze stavby projektované v souladu s podmínkami stanovenými v právních předpisech (např. nebudou obtěžovat svoje okolí nadměrným osvětlením), nebo snažit se zajistit nápravu prostřednictvím veřejného ochránce práv, příp. své oprávněné nároky uplatňovat u soudu.

Více informací o světelném znečištění lze najít např. na webových stránkách www.svetelnezneistenici.cz, www.mzp.cz nebo www.mzcr.cz.